

SOCIOLÓGIA

PŘÍLOHY KE STATI:

MATĚJŮ, P. - ANÝŽOVÁ, P.: Role lidského kapitálu v úspěchu na trhu práce: srovnání šesti evropských zemí participujících na projektu PIAAC.*

Institut pro sociální a ekonomické analýzy (ISEA)¹
a Vysoká škola finanční správní, Praha.

The Role of Human Capital in Labour Market Outcomes: A Comparative Study of Six European Nations Participating in Project PIAAC.

Abstract: The main objective of the paper is to examine the role of measured competences in labour market outcomes in two groups of European nations (Czech Republic, Slovakia, Poland, on the one hand, Denmark, Netherlands, Belgium, on the other) that differ not only in the long term historical development, but also in their current orientation on innovations, labour market flexibility, openness of tertiary education and gender equality. The results of structural modelling based on data from OECD project PIAAC (adult competencies) provide a strong evidence for the initial assumptions that the direct positive effect of competences on labour market outcomes (namely on wages) are stronger in innovation oriented, while the centre European nations exhibit stronger tendency towards “credential society” (stronger role of formal education and larger wage gender gaps).

Key words: skills, education, family background, labour market outcomes, gender gaps, structural modelling

* Veškerou korespondenci posílejte na adresu: prof. PhDr. Petr Matějů, Ph.D., Vysoká škola finanční a správní, Estonská 500, 101 00 Praha 10, e-mail: petr.mateju@vsfs.cz nebo Mgr. Petra Anýžová, Ph.D., Vysoká škola finanční a správní, Estonská 500, 101 00 Praha 10, e-mail: petra.anyzova@mail.vsfs.cz.

¹ Tento výzkum byl podpořen projektem “Educational Stratification in Taiwan and the Czech Republic: Accessibility of and Heterogeneous Returns to Higher Education” (grant č. P404/12/J006).

Příloha

Tabulka 9: Standardizované regresní koeficienty metrického kauzálního modelu vysvětlujícího výdělky ekonomicky aktivních osob ve věku 35-54 let - Slovensko

	Model 1	Model 2	Model 3	Model 4	Model 5	Model 6
COMP ⇔ INC	0,291***	0,149***	0,188***	0,136***	0,119***	0,088***
RED ⇔ INC		0,388***		0,269***	0,276***	0,236***
RED ⇔ COMP		0,383***		0,381***	0,386***	0,212***
ISEI ⇔ INC			0,349***	0,186***	0,234***	0,211***
COMP ⇔ ISEI			0,305***	0,063**	0,067**	0,035
RED ⇔ ISEI				0,638***	0,628***	0,572***
SEX ⇔ INC					-0,311***	-0,308***
SEX ⇔ RED					0,104**	0,085**
SEX ⇔ COMP					-0,035	-0,042
SEX ⇔ ISEI					0,088***	0,089***
FAMSES ⇔ INC						0,127***
FAMSES ⇔ RED						0,506***
FAMSES ⇔ COMP						0,310***
FAMSES ⇔ ISEI						0,135***
SEX ⇔ NUM					-0,017	-0,017
BOOKS ⇔ COMP						0,151***

Zdroj: PIAAC.

Poznámka: *** znamená $p < 0,001$, ** znamená $p < 0,01$, a * znamená $p < 0,1$. Hladiny statistické významnosti jsou pouze orientační, protože odhady koeficientů byly provedeny pouze na sadě prvních „plausible values“.

Tabulka 10: Standardizované regresní koeficienty metrického kauzálního modelu vysvětlujícího výdělky ekonomicky aktivních osob ve věku 35-54 let - Česká republika

	Model 1	Model 2	Model 3	Model 4	Model 5	Model 6
COMP ⇔ INC	0,308***	0,116**	0,110**	0,061*	0,004	-0,011
RED ⇔ INC		0,395***		0,201***	0,179***	0,160***
RED ⇔ COMP		0,497***		0,497***	0,491***	0,357***
ISEI ⇔ INC			0,444***	0,332***	0,370***	0,355***
COMP ⇔ ISEI			0,453***	0,162***	0,172***	0,133***
RED ⇔ ISEI				0,586***	0,585***	0,518***
SEX ⇔ INC					-0,316***	-0,316***
SEX ⇔ RED					-0,078**	-0,047
SEX ⇔ COMP					-0,069**	-0,076**
SEX ⇔ ISEI					0,058**	0,059**
FAMSES ⇔ INC						0,079*
FAMSES ⇔ RED						0,507***
FAMSES ⇔ COMP						0,236***
FAMSES ⇔ ISEI						0,170***
SEX ⇔ NUM					-0,201***	-0,207***
BOOKS ⇔ COMP						0,191***

Zdroj: PIAAC.

Poznámka: *** znamená $p < 0,001$, ** znamená $p < 0,01$, a * znamená $p < 0,1$. Hladiny statistické významnosti jsou pouze orientační, protože odhady koeficientů byly provedeny pouze na sadě prvních „plausible values“.

Tabulka 11: Standardizované regresní koeficienty metrického kauzálního modelu vysvětlujícího výdělky ekonomicky aktivních osob ve věku 35-54 let - Polsko

	Model 1	Model 2	Model 3	Model 4	Model 5	Model 6
COMP ⇒ INC	0,397***	0,146***	0,161***	0,110**	0,094**	0,088**
RED ⇒ INC		0,472***		0,220***	0,259***	0,211***
RED ⇒ COMP		0,532***		0,533***	0,540***	0,459***
ISEI ⇒ INC			0,501***	0,359***	0,402***	0,390***
COMP ⇒ ISEI			0,471***	0,097**	0,101***	0,097**
RED ⇒ ISEI				0,702***	0,678***	0,651***
SEX ⇒ INC					-0,241***	-0,232***
SEX ⇒ RED					0,263***	0,226***
SEX ⇒ COMP					0,006	0,017
SEX ⇒ ISEI					0,079***	0,084***
FAMSES ⇒ INC						0,093**
FAMSES ⇒ RED						0,547***
FAMSES ⇒ COMP						0,095**
FAMSES ⇒ ISEI						0,052
SEX ⇔ NUM					-0,224***	-0,227***
BOOKS ⇔ COMP						0,156***

Zdroj: PIAAC.

Poznámka: *** znamená $p < 0,001$, ** znamená $p < 0,01$, a * znamená $p < 0,1$. Hladiny statistické významnosti jsou pouze orientační, protože odhady koeficientů byly provedeny pouze na sadě prvních „plausible values“.

Tabulka 12: Standardizované regresní koeficienty metrického kauzálního modelu vysvětlujícího výdělky ekonomicky aktivních osob ve věku 35-54 let - Belgie

	Model 1	Model 2	Model 3	Model 4	Model 5	Model 6
COMP ⇒ INC	0,419***	0,276***	0,250***	0,218***	0,198***	0,202***
RED ⇒ INC		0,253***		0,095**	0,111**	0,116***
RED ⇒ COMP		0,562***		0,563***	0,572***	0,458***
ISEI ⇒ INC			0,347***	0,303***	0,318***	0,319***
COMP ⇒ ISEI			0,482***	0,189***	0,196***	0,169***
RED ⇒ ISEI				0,521***	0,510***	0,466***
SEX ⇒ INC					-0,136***	-0,136***
SEX ⇒ RED					0,111**	0,088**
SEX ⇒ COMP					-0,032	-0,035
SEX ⇒ ISEI					0,056**	0,057**
FAMSES ⇒ INC						-0,018
FAMSES ⇒ RED						0,501***
FAMSES ⇒ COMP						0,220***
FAMSES ⇒ ISEI						0,118**
SEX ⇔ NUM					-0,349***	-0,346***
BOOKS ⇔ COMP						0,079**

Zdroj: PIAAC.

Poznámka: *** znamená $p < 0,001$, ** znamená $p < 0,01$, a * znamená $p < 0,1$. Hladiny statistické významnosti jsou pouze orientační, protože odhady koeficientů byly provedeny pouze na sadě prvních „plausible values“.

Tabulka 13: Standardizované regresní koeficienty metrického kauzálního modelu vysvětlujícího výdělky ekonomicky aktivních osob ve věku 35-54 let - Dánsko

	Model 1	Model 2	Model 3	Model 4	Model 5	Model 6
COMP ⇒ INC	0,431***	0,296***	0,309***	0,254***	0,219***	0,207***
RED ⇒ INC		0,286***		0,201***	0,223***	0,201***
RED ⇒ COMP		0,474***		0,474***	0,484***	0,390***
ISEI ⇒ INC			0,274***	0,184***	0,224***	0,225***
COMP ⇒ ISEI			0,440***	0,219***	0,229***	0,232***
RED ⇒ ISEI				0,467***	0,449***	0,458***
SEX ⇒ INC					-0,252***	-0,250***
SEX ⇒ RED					0,118***	0,107***
SEX ⇒ COMP					-0,036	-0,028
SEX ⇒ ISEI					0,096***	0,096***
FAMSES ⇒ INC						0,058**
FAMSES ⇒ RED						0,455***
FAMSES ⇒ COMP						0,185***
FAMSES ⇒ ISEI						-0,022
SEX ⇔ NUM					-0,267***	-0,265***
BOOKS ⇔ COMP						0,130***

Zdroj: PIAAC.

Poznámka: *** znamená $p < 0,001$, ** znamená $p < 0,01$, a * znamená $p < 0,1$. Hladiny statistické významnosti jsou pouze orientační, protože odhady koeficientů byly provedeny pouze na sadě prvních „plausible values“.

Tabulka 14: Standardizované regresní koeficienty metrického kauzálního modelu vysvětlujícího výdělky ekonomicky aktivních osob ve věku 35-54 let - Nizozemsko

	Model 1	Model 2	Model 3	Model 4	Model 5	Model 6
COMP ⇒ INC	0,445***	0,269***	0,253***	0,189***	0,181***	0,176***
RED ⇒ INC		0,351***		0,203***	0,206***	0,180***
RED ⇒ COMP		0,502***		0,503***	0,511***	0,458***
ISEI ⇒ INC			0,421***	0,337***	0,343***	0,338***
COMP ⇒ ISEI			0,457***	0,237***	0,251***	0,247***
RED ⇒ ISEI				0,438***	0,425***	0,406***
SEX ⇒ INC					-0,044**	-0,049*
SEX ⇒ RED					0,061*	0,019
SEX ⇒ COMP					-0,086**	-0,107**
SEX ⇒ ISEI					0,086**	0,083**
FAMSES ⇒ INC						0,068*
FAMSES ⇒ RED						0,456***
FAMSES ⇒ COMP						0,066
FAMSES ⇒ ISEI						0,050
SEX ⇔ NUM					-0,232***	-0,231***
BOOKS ⇔ COMP						0,204***

Zdroj: PIAAC.

Poznámka: *** znamená $p < 0,001$, ** znamená $p < 0,01$, a * znamená $p < 0,1$. Hladiny statistické významnosti jsou pouze orientační, protože odhady koeficientů byly provedeny pouze na sadě prvních „plausible values“.

Tabulka 15: Standardizované regresní koeficienty metrického kauzálního modelu vysvětlujícího výdělky u ekonomicky aktivních mužů a žen ve věku 35-54 let v jednotlivých zemích – Slovensko, Česká republika a Polsko

Efekt	Slovensko		Česká republika		Polsko	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
FAMSES ⇔ RED	0,465***	0,544***	0,519***	0,504***	0,559***	0,561***
RED ⇔ COMP	0,170***	0,253***	0,398***	0,317***	0,498***	0,395***
FAMSES ⇔ COMP	0,345***	0,369***	0,207**	0,266***	0,107*	0,089
RED ⇔ ISEI	0,580***	0,570***	0,503***	0,525***	0,581***	0,707***
COMP ⇔ ISEI	0,026	0,042	0,251***	0,034	0,140**	0,094**
FAMSES ⇔ ISEI	0,141**	0,134**	0,080	0,243***	0,096**	0,011
RED ⇔ INC	0,227***	0,256***	0,130**	0,213***	0,105	0,328***
ISEI ⇔ INC	0,171***	0,259***	0,279***	0,429***	0,371***	0,348***
COMP ⇔ INC	0,103**	0,085**	0,080	-0,069	0,076	0,131**
FAMSES ⇔ INC	0,108**	0,159**	0,059	0,097*	0,142**	0,040
BOOKS ⇔ COMP	0,159**	0,098**	0,195***	0,183***	0,148***	0,098**

Zdroj: PIAAC.

Poznámka: *** znamená $p < 0,001$, ** znamená $p < 0,01$, a * znamená $p < 0,1$. Hladiny statistické významnosti jsou pouze orientační, protože odhady koeficientů byly provedeny pouze na sadě prvních „plausible values“.

Tabulka 16: Standardizované regresní koeficienty metrického kauzálního modelu vysvětlujícího výdělky u ekonomicky aktivních mužů a žen ve věku 35-54 let v jednotlivých zemích – Belgie, Dánsko a Nizozemsko

Efekt	Belgie		Dánsko		Nizozemsko	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
FAMSES ⇔ RED	0,493***	0,520***	0,472***	0,443***	0,429***	0,534***
RED ⇔ COMP	0,446***	0,421***	0,378***	0,389***	0,476***	0,398***
FAMSES ⇔ COMP	0,217***	0,214**	0,217***	0,123**	0,044	0,140
RED ⇔ ISEI	0,404***	0,595***	0,404***	0,532***	0,399***	0,433***
COMP ⇔ ISEI	0,178***	0,166**	0,305***	0,138***	0,251***	0,235**
FAMSES ⇔ ISEI	0,172***	0,002	0,019	-0,077*	0,074*	-0,016
RED ⇔ INC	0,099**	0,149**	0,177***	0,245***	0,137***	0,328***
ISEI ⇔ INC	0,354***	0,261***	0,243***	0,207***	0,372***	0,231**
COMP ⇔ INC	0,231***	0,152**	0,220***	0,204***	0,174***	0,187**
FAMSES ⇔ INC	-0,108**	0,149**	0,023	0,094*	0,069	0,030
BOOKS ⇔ COMP	0,106**	0,035	0,119**	0,148**	0,201***	0,215**

Zdroj: PIAAC.

Poznámka: *** znamená $p < 0,001$, ** znamená $p < 0,01$, a * znamená $p < 0,1$. Hladiny statistické významnosti jsou pouze orientační, protože odhady koeficientů byly provedeny pouze na sadě prvních „plausible values“.